

Az otthoni (napközi és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Elvei:

A házi feladat *(beleértve a projekttel és témahéttel kapcsolatos feladatokat is)* a tanuló - önálló vagy részben önálló - ismeretszerzésének fontos területe, nem pedig a tanulási folyamat mellékes része.

Iskolánkban a tanítási órák keretében kell biztosítani az ismeretek elsajátítását. Ezt a feladatot nem szabad a tanulóra, illetve a szülőkre hárítani. Ezért a házi feladat nem lehet több, mint a tanórákon elsajátított, feldolgozott ismeretek alkalmazásának lehetősége, és számot-adása annak mindenkorai szintjéről.

A házi feladat jelentősen növelheti a tanulásra ténylegesen fordított időt, javítva az oktatás eredményességét, hozzájárul a tanuló felelősségének és önállóságának fokozásához is.

Fontos a folyamatossága, kiszámíthatósága a tanulói terhelés, illetve a terhelés egyenletes elosztása szempontjából. A házi feladat nyújt lehetőséget a tanórákon elsajátított tantárgyi ismeretek elmélyítésére.

Az otthoni munka javítja a tanulói motivációt, fejleszti a készségeket, és egyértelműen javítja-növeli a tanulói teljesítmény is. Olyan ún. háromcsatornás partnerség kialakulását eredményezi, ahol komoly lehetőség van a tanulóknak, a szülők és a tanárok folyamatos együttműködésére. A házi feladatok a közvetett ún. nem intézményi teljesítményt is pozitívan befolyásolják, ezeknek köszönhetően ugyanis nő a tanulók önfegyelme és önálló problémamegoldó képessége is. A házi feladat kiválasztásánál általában háromféle motívum érvényesülhet: erősíteni kívánjuk az órán megtanultakat, fejleszteni kívánjuk az adott témában a tanulók különböző készségeit, vagy az új anyagot kívánjuk az adott otthon elvégzendő feladattal előkészíteni.

- A házi feladatot gondosan kell kijelölni, éreztetni kell, hogy a pedagógus jelentőséget tulajdonít neki, különben a tanuló sem fogja komolyan venni.
- A házi feladatnak sikeresen megoldhatónak kell lennie. Ennek érdekében:
 - A tanulók önálló tanulási képességét már a tanórán is fejlesszük;
 - A házi feladat kapcsolódjon az órai munkához;
 - A házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlására, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon;
 - Ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között sem annak produktív-reproduktív jellegét, sem a csoportos-egyéni formát illetően;
 - A feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének (a túl nehéz feladat szorongást vált ki), ennek érdekében időnként alkalmazzunk differenciált házi feladatot, azaz a jobbaknak a tananyagot túlmutató, a gyengébbeknek felzárkóztató jellegű feladatokat jelöljük ki, hogy ne tágítsuk tovább a már amúgy is meglévő szakadékot az alulteljesítő és a jól teljesítő tanulók között;
 - Rendszeresen adjunk kevesebb feladatot, s ne ritkán sokat;
- A házi feladat lehet kötelező (minden tanulóra kiterjedő), valamint nem kötelező, a tanulók által önként vállalt ún. szorgalmi feladat. Kötelező házi feladat csak az adott tantárgy tantervében, követelményrendszerében meghatározott kötelező tananyag jobb elsajátítását szolgálhatja.
- Szorgalmi házi feladat akár a kötelező, akár a kiegészítő tantárgyi anyagot

tartalmazza - csak önkéntes, a tanulói teljesítmény elbírálása pedig csak pozitív lehet.

- A házi feladatok lehetnek szóbeliek, s ezen belül is megkülönböztethetők a szó szerint megtanulandó anyagok az úgynevezett memoriterek, valamint a saját megfogalmazásban elmondandó, tankönyvből vagy más forrásból elsajátított anyagrészek, és lehetnek írásbeliek, mint a munkafüzetek, feladatlapok kitöltése, a tankönyv kérdéseire adott válaszok, fogalmazások, házi dolgozatok, naplók stb., továbbá gyakorlati cselekvéses feladatok (tárgyak megformálása, gyűjtőmunka).
- Házi feladatot a tanórák folyamatában célszerű adni, fenntartva a feladatok ellenőrzésének olyan egészséges tónusát, amely segíti a tanuló rendszeres felkészülését a tanórákra.
- Nem látjuk indokoltnak megnövelni a házi feladatok mennyiségét a hétvégi pihenő napokra, valamint a szorgalmi időben biztosított szabadnapokra sem.

Ideje/gyakorisága: (adható írásbeli és szóbeli is)

- minden szorgalmi napra
- hétvégi pihenő napra, csak nagyon ritka esetben
- szorgalmi időben biztosított szabadnapokra
- őszi, tavaszi, téli szünetekre

Korlátja/mennyisége:

- Az egyes pedagógus által feladható házi feladat mennyiségét az adott tantárgy munkaközössége határozza meg. A szabályozásnak figyelembe kell venni a tanulók életkorát, terhelhetőségét.
- Az összes pedagógus által meghatározható házi feladat mennyiségét az osztályfőnök koordinálja és limitálhatja az osztályt tanító pedagógusok véleményének meghallgatása után azok figyelembevételével.
- Az életkornak, képességeknek megfelelően úgy legyen megoldható (leszámítva a gyerek külön óra, szakkör idejét), hogy szabadideje is maradjon. A pihenő napokra, szünetekre adott házi feladat ne haladja meg a szorgalmi napokra adott (általános) mennyiséget (kivétel: a versenyre készülési időszaka).
- Az írásbeli házi feladat annyi lehet, amelyet (jó szervezéssel) a napközis tanuló is el tud végezni.
- Figyelembe kell venni a tanulók aznapi leterheltségét, problémáit (időközi esetek pl.: versenyek, délutáni iskolai programok, betegség, családi helyzetek).
- A nevelő annyi írásbeli házi feladatot adhat amennyit minden egyes tanulónál útbaigazíthatóan értékelni tud.